

עבודת השם

פרשת "חוקת"

אותו הדבר היא הפרה האדומה. שהטומאה היא רוח רעה השורה על האדם שנטמא במת. כמו שנאמר ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ (זכריה יג) כלומר כשיבוא מלך המשיח תעבור רוח הטומאה מן הארץ, וכך עושים במי אפר הפרה האדומה, והתשובה מצאה חן בעיני הגוי והלך לדרכו. משהלך אמרו לו תלמידיו לדיב"ז לאותו הגוי דחית בקנה, מה תשיב לנו. אמר להם: זה שנאמר בפרשה זאת חוקת התורה, שאותה מצוה היא סוד גדול ואל תהרהרו בה למצוא טעמה. חוקה חקקתי וגזרה גזרתי ואין לכם רשות להרהר בה. והפרה האדומה עלתה בדמים מרובים, הייתה צריכה להיות כולה אדמונית שלא יהיו בה שתי שערות לבנות או שחורות שאם היו בה ב' שערות לבנות או שחורות הייתה פסולה, ומצותה שתהא בת שלש שנים או בת ד'. ואם הייתה זקנה כשרה. ואין קונים אותה בעודה עגלה ומגדלים אותה, שהרי נאמר וייקחו אליך פרה אדומה, שהלקיחה צריכה להיות כשהיא כבר גדולה.

ואם לא מצאו אלא עגלה, קוצבים המחיר עם הבעלים, ותהיה אצלו עד שתגדל ואז לוקחים אותה. ואפשר לקנותה אפילו מגוי. ואסור שיהיה בה שום מום. וכל המומים הפוסלים בקרבן פוסלים גם בפרה אע"פ שאינה נקרכת בקרבן. ויש מעלה לפרה מה שאין לקורבנות היינו שהעבודה פוסלת בה, שאם נעשתה בה כל עבודה שהיא, ואפילו קשר עליה העול, אף שלא חרש בה, פסלה. שכן נאמר בפסוק: אשר לא עלה עליה עול. ואפילו נשתמש בה שימוש קל ביותר פסול. כגון שרכב עליה או שעבר הנהר או שם בגד עליה או שנשען עליה, פסולה. ואם קשר בה מוסרה אם קשר כדי לשומרה שלא תצא ותזיק כשרה. ואם לא לשם שמירה, פסולה שם עליה מכסה בשביל הזבובים שלא יעלו עליה כשרה. שזה מצורך הבהמה. הכלל הוא, כל דבר שעושה לצורכה, כשרה. לצורכו או לצורך אחרים פסולה.

ואותה הפרה שעשה משה רבנו שהייתה הראשונה, ציווה הכתוב ששרפתה יהיה ע"י הסגן של הכהן הגדול שכן אומר הכתוב: ונתתם אותה אל אלעזר הכהן, שהיה סגנו של הכה"ג שהרי אחרון הכהן היה עדיין בחיים. אבל שחישת הפרה אינה צריכה להיות בידי כהן גדול, וכשרה אפילו ע"י זר אם כהן עומד על גביו. שכן נאמר כאן ושחט אותה לעניו שכל אחד יכול לשחוט אותה לפני אלעזר הכהן, ואלעזר מקבל הדם, ולא יקבלו בכלי אלא בידו השמאלית בכפו ויזה הדם הזה שבכפו באצבעו הימנית שבע פעמים, ויכוון את ההזאות נגד פתח אהל מועד, ויסתכל בשעת ההזאות אל פתח אהל מועד, שכן נאמר והזה אל נוכח פני אהל

"זאת חקת התורה, אשר-צוה ה' לאמר:..." (חקת ישב) בפרשה זו מודיעה התורה דין של פרה אדומה תמימה, ולהביאה בהר המשחה שהוא הר הזיתים שהיה בריוק נוכח בית המקדש, וישחטו אותה שם וישרפו אותה וימלאו מים חיים וישימו בכלי ויזרקו האפר של הפרה לתוך אותם המים ויזו את המים האלו על גבי הטמאים והמים האלו נקראים מי נידה. והייתה להם סגולה שהיו מטהרים את הטמאים ומטמאים את הטהורים. ומצוה זו היא אחת מסודותיה המופלאים של התורה שאי אפשר לחקור ולא לשאול טעמה, אלא יש לקיים אותה כחוקה, ביראה ובאהבת השי"ת, ולא נתגלה סודה אלא למשה רבנו בלבד, ונרמו בתיבה "אליך" וייקחו אליך פרה אדומה תמימה, שרק לך נתגלה הטעם. ולא לאחר ואפילו שלמה המלך שהכתוב אומר עליו חכם מכל האדם (מ"א ה) שהיה בקי בכל מיני חכמה לא השיג סודה של פרה אדומה וזהו שאמר: אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני (קהלת ו) כלומר: חשבתי בליבי אני אחכים ואניע להבין סודה של פרה אדומה והנה היא רחוקה ממני והי"א רחוקה בגימטריא פרה אדומה.

ומעשה היה ברבן יוחנן בן זכאי שגוי אחד אמר לו: אותם הדברים שאתם עושים בפרה האדומה נראים כמעשה כשפים שאתם לוקחים פרה ושורפים אותה, ולוקחים את האפר ומטילים אותו לתוך מים ואתם מזים על מי שנטמא במת פעמים, ובוזה אתם אומרים לו שהוא טהור. והרי דברים אלו אי אפשר להבינם. אמר לו רבן יוחנן בן זכאי האם נכנס פעם רוח רעה בגופך, אמר לו: לא. אמר לו: האם ראית אדם שנכנס בגופו רוח רעה, אמר לו: כן אמר לו ומה הרפואה שעשו לו. אמר לו היו מביאים שורש ומקטירים אותו תחת האיש הזה, ומזים עליו מים ואז ברח אותו הרוח הרע. אמר לו החכם הזה לא ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר.

19:29	כניסת השבת
20:34	צאת השבת
19:50	שקיעה
21:02	ר. תם
5:40	הנץ

הפטרה: "ויפתח הגלעד"

מועד, ואחרי שגומר להזות כל ההזאות הוא מקנה ידיו בנוף הפרה, ומצית את האש ושם את הפרה על גבי האש. ואח"כ נוטל עץ ארו ואזוב וצמר צבוע בתולעת משקל חמשה סלעים (שלושים דראמים) ואומר לעומדים שם: עץ ארו זה עץ ארו זה עץ ארו זה ג פעמים וכן אומר אזוב זה וכו' ג פעמים וכן שני תולעת זה ג פעמים והם אומרים לו: הן הן גי' על כל אחד ואחד.

"וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פְּרֵה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵינְךָ מוֹסֵם..."
(חוקת יט, א"ב) שואלים המפרשים, כיצד יתכן לומר טעם שפרה אדומה באה לכפר על חטא העגל, הרי על פרה אדומה נצטוו קודם לחטא העגל, עוד כשהיו במרה, שנאמר "שם שם לו חוק ומשפט ושם נסדו" (שמות, בשלה טו, כה) ומפרש רש"י: נתן להם מקצת פרשיות של תורה שיתעסקו בהם: שבת, פרה אדומה ודינין, ע"כ. אם כן, לכאורה הציוו על פרשת פרה אדומה אין לו קשר לחטא העגל, וכיצד ניתן להבין המדרשים דלעיל? אלא, פרה אדומה באה לטהר טמאי מתים. ומי גרם למיתה בעולם? – הנחש הקדמוני גרם למיתה על ידי שהסית את חוה

שפיתתה את האדם לאכול מעץ הדעת, ואז נגזרה מיתה בעולם, ועל ידי המיתה נגרמה הטומאה. וכדי להיטהר מהטומאה הזו, עושים את מעשה פרה אדומה. בנוסף למוות שגרם הנחש הוא גרם לדבר נוסף, וזהו הוזהמא שהטיל. וכך נאמר במדרש אגדה "ותאמר האישה הנחש השיאני ואוכל" (בראשית ג, ג) מהו "השיאני"? מלמד שבא נחש על חוה והטיל בה זוהמא, ע"כ. ואמרו חז"ל בנמרא (שבת קמה ע"ב) מפני מה עובדי כוכבים מוזהמין? שלא עמדו על הר סיני, שבשעה שבא נחש על חוה, הטיל בה זוהמא. ישראל שעמדו על הר סיני, פסקה זוהמתן. עובדי כוכבים שלא עמדו על הר סיני, לא פסקה זוהמתן, ע"כ.

ואמרו חז"ל בנמרא (תענית ח ע"א) מר ריש לקיש: מהי דכתיב: "אם ישוך הנחש בלוא לחש ואין יתרון לבעל הלשון" (קהלת י"א)? לעתיד לבוא מתקבצות ובאות כל החיות אצל הנחש ואומרים לו: ארי, דורס ואוכל, זאב, טורף ואוכל, אתה מה הנאה יש לך שאתה רק הורג? אמר להם: "ואין יתרון לבעל הלשון" - וכי איזה הנאה יש לבעל לשון הרע? ע"כ.

סיפור בהמשכים
"ברכת הצדיקים" חלק א

"החתונה הגדולה בז'לובין" – כך מכונה החתונה שלא היו בה נברשות נוצצות או תפריט משובח, אבל גדולה הייתה בצדיקים שהשתתפו בה. זו הייתה חתונת נכדתו של בעל התניא, רבי שניאור-זלמן מלאדי, עם נכדו של רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב. אחד מחסידיו של אדמו"ר הזקן, בעל התניא, היה יהודי ושמו ר' אריה. הוא היה בעל משרה רמה וחשובה בעירו – ר'ש"ע עירוני. תחת ידו היו כל ספרי הלידות, הנישואין והגירושין, ולהבדיל גם ספרי המתים. זו משרה שדרשה אמינות גבוהה, והוא אכן זכה לאמון רב. פעם אחת פנה אל בית-הדין המקומי תושב לא-יהודי וביקש להתגייר. לאחר שבית-הדין עמד על נחישותו להצטרף לעם-ישראל אושר גיורו, אבל כאן נתקלו הדיינים בבעיה קשה: גיור היה לא-חוקי באותם ימים, ולא נראתה שום אפשרות לרשום את הגר כיהודי במסמכים הרשמיים. הלכו הדיינים אל ר' אריה לטכס עמו עצה. במוחו עלה רעיון: באותם ימים נפטר יהודי מתושבי העיר, אשר גילו תאם בדיוק את גילו של גר-הצדק. "אפשר להימנע מלרשום את פטירתו של היהודי, ומסמכו הרשמיים יימסרו לגר", הציע ר' אריה. ההצעה נתקבלה בשמחה וכך נעשה. אולם לא עבר זמן ודבר הרשעים הכוזב נודע למלשינים, והללו מיהרו למסור זאת לשלטונות. ר' אריה נחקר והוזמן למשפט. הסכנה הייתה גדולה. הוא הואשם בעברות של זיוף ורישום כוזב, וחומרותן הייתה גדולה דווקא מפני שמילא תפקיד בכיר ואחראי. העונש הצפוי היה אף הוא חמור. במר-ליבו נסע ר' אריה אל אדמו"ר הזקן ושפך לפניו את שיחו. שאל הרבי על מועד המשפט. לאחר הרהור קל המליץ: "כדאי להשתדל לדחות את יום המשפט". יצא ר' אריה ועשה כאשר צווה, ואכן, המשפט נדחה. כאשר התקרב המועד החדש שוב נסע ר' אריה אל אדמו"ר הזקן, וגם הפעם אמר לו הרבי כי ישתדל לדחות את מועד המשפט. כך היה כמה פעמים, ובכל פעם, בהתקרב מועד המשפט, הורה לו הרבי לפעול לדחיית המשפט, ובדרך-פלא בקשת הדחייה התקבלה. אך בסופו של דבר נאמר לר' אריה כי לא יוכל עוד לדחות את המשפט, והוא שוב מיהר אל אדמו"ר הזקן. אמר לו הרבי: "בדיוק בימים האלה נחוגג את חתונת נכדתי עם נכד מחותני הרב הקדוש רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב, בעיירה ז'לובין. זו תהיה הזדמנות מתאימה בעבורך לגשת אל מחותני ולבקש את ברכתו, ובוודאי יוכל לעזור לך". יצא ר' אריה לז'לובין. לשמחתו הרבה גילה כי הצדיק מברדיצ'ב כבר נמצא במקום ומקבל קהל באכסנייתו. אך בבואו לשם ובראותו את המון הממתנים, נפלה רוחו. **ההמשך יבוא!**

פינת ההלכות
"מלאכת זורע"

הנזון גרעין או זרע בקרקע בשבת, וליקטו קודם שנשרש, יש אומרים שנפטר מהחיוב, אחר שנתברר שהגרעין לא נשתרש. ויש חולקים. ועל כל פנים מי שעבר ועשה כן בשבת, יש לייעצו להוציא את הגרעין או את הזרע מהקרקע. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד מב)

יא עצי בשמים וענפי הדסים מותר לתנם בשבת אף לכתחילה לתוך אגרטל שיש בו מים, וגם מותר ליתן מים לתוך האגרטל, ולתת בתוכו את ההדסים והבשמים. ומכל שכן שמותר להוסיף מים בשבת בתוך האגרטל. אבל פרחים ושושנים שניצנייהם סגורים ועלולים להיפתח במים, אין ראוי לתנם לכתחילה בשבת לאגרטל שיש בו מים, אפילו אם היו בתוך המים מערב שבת, והוציאם בשבת כדי להריח בהם. אבל אם השושנים והפרחים נפתחו, מותר לתנם בשבת לאגרטל שיש בו מים. והמחמיר בשושנים גם באופן שנפתחו כבר, תע"ב. (ילקוט"י שם עמ' מו)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנוניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat_ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"